

Հավելված N1
Հայաստանի Հանրապետության
պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի
2020 թվականի ապրիլի 17-ի
N 337-Ն հրամանի

Օրինակելի ձև

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հիմնադրամի հոգաբարձուների
խորհրդի 07-06-2021 թ. որոշմամբ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Ց ՈՒ Ն
հիմնադրամի 2020 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 49-9 չկա	
1.3 Պետական գրանցման համարը	286.160.04455	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2002-01-23	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02560522	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)91192514	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	chessacademy.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	chessacademyarm@gmail.com	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
Սմբատ Լպուտյան		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Սմբատ Լպուտյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	80	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ծրագրի անվանումը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր	Շախմատիստների պատրաստման ծառայություններ	164822900
	Շախմատի դասագրքերի, տետրերի տպագրություն	51245100
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		

9.1 Դրամական միջոցներ	0	
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերություններ		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Շախմատիստների պատրաստման ծառայություններ	141869000	
Շախմատի դասագրքերի , տետրերի տպագրություն	40166000	
Միջազգային և այլ մրցաշարերի կազմակերպում	16874000	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	221323000	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	198909000	

Նշումներ՝

Կից ներկայացվում է աուդիտորական եզրակացությունը՝ 29 թերթից:
թերթերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

2020թ.

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

Երևան-2021

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
2020թ. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ...	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամի (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են՝ առ 31 դեկտեմբերի 2020թ. ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները՝ ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների ամփոփագիրը:

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում «Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամի առ 31 դեկտեմբերի 2020թ. ֆինանսական վիճակը և այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ-ներ) համապատասխան:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների այս աուդիտի նկատմամբ կիրառելի անկախության և էթիկայի պահանջներին համապատասխան, և մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՄԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք համոզված ենք, որ մեր ձեռք բերած աուդիտորական ապացույցները բավարար են ու համապատասխան, որպեսզի հիմք ապահովեն մեր կարծիքի համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի գործադիր ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար և այնպիսի ներքին հսկողության համակարգի համար, որը ղեկավարությունն անհրաժեշտ կհամարի էական անճշտություններից (թե՛ սխալի, թե՛ խարդախության արդյունքում առաջացող) գերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հնարավորություն ընձեռելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ գործադիր ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարելու Հիմնադրամը, կամ դադարեցնելու դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը պատասխանատու է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանավորությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակներն են՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում այն մասին, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացող էական անճշտություններից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի գոյություն ունեցող էական անճշտությունը: Անճշտություններ կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն օգտագործողների՝ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ողջ ընթացքում: Մենք նաև՝

- նույնականացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական անճշտության ռիսկերը, այդ ռիսկերից ելնելով նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են ապահովում մեր կարծիքի համար: Խարդախությունից առաջացող էական անճշտության չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալից առաջացողինը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության համակարգի մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների ու կից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- եզրահանգում ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն կապված դեպքերի կամ պայմանների հետ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մենք պետք է մեր աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդպիսի բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում, ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են ընդհուպ մինչև մեր աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ պայմանները կարող են պատճառ հանդիսանալ, որ Հիմնադրամն այլևս չհամարվի անընդհատ գործող:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, և այն, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները պատկերում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու դեպքերն այնպես, որ ապահովվի ճշմարիտ ներկայացում:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծան.	31.12.2020թ.	31.12.2019թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	544,914	556,359
Ներդրումային գույք	7	71,400	70,610
Ոչ նյութական ակտիվներ		-	2
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		616,314	626,971
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	8,090	8,478
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր		10,970	9,302
Դրամական միջոցներ	9	50,221	91,574
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		-	196
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		69,281	109,550
Ընդամենը ակտիվներ		685,595	736,521
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կուտակված շահույթ (վնաս)		87,031	103,364
Ընդամենը սեփական կապիտալ		87,031	103,364
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	10	509,613	526,513
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		509,613	526,513
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններ	11	71,400	70,610
Կրեդիտորական պարտքեր հարկերի և մատակարարների գծով		11,251	15,467
Պայմանագրերի գծով պարտավորություն (ստացված կանխավճարներ)		1,685	1,710
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		-	2,485
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	12	-	12,318
Ընթացիկ պահուստներ	13	4,615	4,054
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		88,951	106,644
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		685,595	736,521

Տնօրեն

Սմբատ Լպուտյան

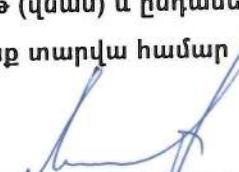

Գլխավոր հաշվապահ

Արմինե Սարգսյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծան.	2020թ.	2019թ.
Հասույթ	14	67,655	119,852
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	12	137,352	133,862
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	10	16,900	18,828
Այլ եկամուտ		-	263
Ներդրումային գույքի իրական արժեքի վերաչափումից օգուտ	7	790	5,956
Փոխառության իրական արժեքի վերաչափումից կորուստ	11	(790)	(5,956)
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ծախսեր		(141,869)	(129,975)
Մրցաշարերի կազմակերպման ծախսեր	15	(16,874)	(17,962)
Գրքերի տպագրության ծառայություն		(40,166)	(57,432)
Նվիրաբերությունների գծով ծախսեր	16	(1,819)	(331)
Հիմնական միջոցների մաշվածության և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի ծախսեր		(17,026)	(18,787)
Հիմնական միջոցների նորոգման, սպասարկման և պահպանման ծախսեր		(2,117)	(1,358)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր		(4,187)	(6,386)
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		(626)	(3,007)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		(8,151)	(10,387)
Տրանսպորտային ծախսեր		(1,950)	(5,207)
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)		109	(122)
Այլ ծախսեր		(3,564)	(9,206)
Շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկով հարկումը		(16,333)	12,645
Շահութահարկի գծով ծախս		-	(2,485)
Շահույթ (վնաս) և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար		(16,333)	10,160

 Տսորեն

Սմբատ Կարամյան

3 հունիսի 2021թ.

Գլխավոր հաշվապահ

Արմինե Սարգսյան

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը Սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2019թ.	93,204	93,204
Հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս)	10,160	10,160
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	103,364	103,364

Հազար դրամ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը Սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2020թ.	103,364	103,364
Հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս)	(16,333)	(16,333)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	87,031	87,031

Տնօրեն

Սմբատ Լաչոյոյան

3 հունիսի 2021թ.

Գլխավոր հաշվապահ

Արմինե Սարգսյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Շնորհ ստացված դրամական միջոցներ	152,505	158,151
Պաշարների իրացումից, ծառայությունների մատուցումից և վարձակալության տրամադրումից դրամական միջոցների մուտքեր	62,208	114,811
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(143,738)	(133,238)
Պաշարների ձեռքբերում	(57,518)	(92,802)
Վճարումներ ծառայությունների դիմաց	(7,116)	(5,456)
Մրցաշարերի անցկացման հետ կապված դրամական միջոցների ելքեր	(6,879)	(9,659)
Վճարված հարկեր և այլ պարտադիր վճարներ՝ բացի շահութահարկից	(31,015)	(903)
Վճարված շահութահարկ	(3,008)	(1,060)
Այլ մուտքեր	1,739	-
Այլ ելքեր	(3,028)	(1,349)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(35,850)	28,495
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերումից ելքեր	(5,618)	-
Փոխառությունների մարումից մուտքեր	-	14,360
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(5,618)	14,360
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(41,468)	42,855
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ դրամական միջոցների գծով	115	(122)
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 1 հունվարի	91,574	48,841
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	50,221	91,574

 Տնօրեն
 Ամբատ Լպուտյան

 Գլխավոր հաշվապահ
 Արմինե Սարգսյան

2020թ. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամը (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) կանոնադրության հիման վրա ստեղծված և անդամություն չունեցող, շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող կազմակերպություն է, որը հետապնդում է սոցիալական, մշակութային, կրթական և այլ հանրօգուտ նպատակներ:

Հիմնադրամը ստեղծվել է 2002թ. հունվարի 23-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Հիմնադրամի նպատակն է.

- նպաստել Հայաստանում շախմատի զարգացմանն ու ծավալմանը,
- նպաստել շախմատային դպրոցների, ակումբների և խմբակների նյութատեխնիկական ապահովման ընդլայնմանը,
- աջակցել շախմատային կյանքի տարածմանն ու լուսաբանմանը,
- կազմակերպել միջազգային, հանրապետական և այլ բնույթի շախմատային մրցաշարեր,
- համագործակցել միջազգային նմանատիպ կազմակերպությունների հետ գործունեություն համակարգելու, համատեղ մշակումներին ու ծրագրերին մասնակցելու նպատակով:

Հիմնադրամի

Անվանումը՝	«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ
Գրանցման համարը՝	286.160.04455
Գրանցման վկայականը՝	03Ա 053276
Գրանցման ամսաթիվը՝	23.01.2002թ.
Գտնվելու վայրը՝	ք. Երևան, Շևչենկո 34
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝	02560522

Հիմնադրամի հիմնադիրն է Սմբատ Լպուտյանը:

Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը բաղկացած է երեք անդամից.

- Խորհրդի նախագահ՝ Գալուստ Գալստյան
- Խորհրդի անդամ՝ Արամ Հաջյան
- Խորհրդի անդամ՝ Ռուբեն Մկրտչյան

31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ Հիմնադրամի աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը կազմել է 81 հոգի (31 դեկտեմբերի 2019թ.՝ 81 հոգի):

2. Պատրաստման հիմքերը և ստորագրումը

2.1. Հայրաբարություն համապատասխանության մասին

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին («ՖՀՄՍ») համապատասխան:

2.2. Չափման հիմունքը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ներդրումային գույքի և ֆինանսական գործիքների, որոնց սկզբնական և հետագա չափումները համապատասխանաբար իրականացվում են իրական արժեքի հիմունքով:

2.3. Ներկայացման և ֆունկցիոնալ արժույթը

ՀՀ ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար դրամը:

2.4. Ստորագրումը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2021թ. հունիսի 3-ին Հիմնադրամի տնօրեն Սմբատ Լպուտյանի և գլխավոր հաշվապահ Արմինե Սարգսյանի կողմից:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1. Շնորհներ և նվիրատվություններ

Պետական շնորհները Հիմնադրամին ռեսուրսների փոխանցման տեսքով պետության (պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու միջազգային կազմակերպությունների) կողմից տրամադրվող օգնություն են՝ Հիմնադրամի գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց: Այլ՝ մասնավոր, ոչ պետական հաստատություններից, բարեգործական կազմակերպություններից ստացված շնորհները համանմանության սկզբունքով հաշվառվում են ինչպես պետական շնորհները: Սակայն, եթե ստացված միջոցներին (ռեսուրսներին) կից՝ Հիմնադրամի գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի, կոնկրետ պայմաններ առկա չեն (օրինակ՝ տրամադրվել են Հիմնադրամի ընդհանուր գործառնական, կանոնադրական նպատակներով օգտագործվելու համար), ապա միջոցների այդպիսի ստացումը չի դիտվում որպես շնորհ, այլ դիտվում է որպես նվիրաբերություն կամ նվիրատվություն՝ կախված այլ համապատասխան հանգամանքներից:

Շնորհները չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրանց կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհները ստացվելու են:

i. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները նրանք են, որոնց հիմնական պայմանն այն է, որ Հիմնադրամը գնի, կառուցի կամ այլ կերպ ձեռք բերի ոչ ընթացիկ ակտիվներ: Դրանք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սիստեմատիկ հիմունքով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ոչ դրամային ակտիվի ձևով ստացված շնորհները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են անվանական արժեքով, իսկ նման արժեքի բացակայության դեպքում՝ գնահատված իրական արժեքով և սիստեմատիկ հիմունքով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կամ այդ ակտիվի սպառումից առաջացող օգուտներին զուգընթաց:

ii. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Շնորհները, որոնք չեն դասակարգվում որպես ակտիվներին վերաբերող, համարվում են եկամուտներին վերաբերող: Դրանք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես այլ եկամուտ սիստեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Հիմնադրամը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները:

iii. Նվիրատվություններ

Նվիրատվությունները և առանց կոնկրետ պայմանների տրված նվիրաբերությունները որպես եկամուտ են ճանաչվում դրանց ստացման պահին:

3.2. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը վարձակալական եկամուտ և (կամ) երկար ժամկետում դրա արժեքի աճից եկամուտ ստանալու նպատակով պահվող գույք է (ներառյալ այդ նպատակների համար կառուցման ընթացքում գտնվող գույքը): Ներդրումային գույքը սկզբնապես չափվում է ինքնարժեքով, ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքով: Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտներն ու կորուստները ներառվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակահատվածում, երբ դրանք առաջանում են:

Իրական արժեքը սահմանվում է որպես գին, որը կստացվի շուկայի մասնակիցների միջև սովորական

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

գործարքում ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվի պարտավորությունների փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ:

ՖՀՄՍ 13-ը սահմանում է իրական արժեքների որոշման հիերարխիա, որն արտացոլում է իրական արժեքը ստանալու տարբեր եղանակների հարաբերական արժանահավատությունը:

(ա) Ակտիվ շուկա. գնանշվող գին (1-ին մակարդակ)

Դիտարկել ակտիվ շուկաներում նույնական ֆինանսական գործիքների համար գնանշվող գները:

(բ) Գնահատման մեթոդիկա դիտելի ելակետային տվյալների օգտագործմամբ (2-րդ մակարդակ)

Դիտարկել ակտիվ շուկաներում համանման ֆինանսական գործիքների համար գնանշվող գները կամ ոչ ակտիվ շուկաներում նույնական կամ համանման գործիքների համար գնանշվող գները, կամ օգտագործել գնահատման մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները դիտելի են:

(գ) Գնահատման մեթոդիկա էական ոչ դիտելի ելակետային տվյալների օգտագործմամբ (3-րդ մակարդակ)

Օգտագործվում են գնահատման մեթոդներ, որոնցում օգտագործվող մեկ կամ ավելի էական ելակետային տվյալներ դիտելի չեն:

Ներդրումային գույքն ապաճանաչվում է օտարման ժամանակ, կամ, երբ ներդրումային գույքը մշտապես հանվում է օգտագործումից, և ապագա տնտեսական օգուտներ չեն ակնկալվում օտարումից:

3.3. Գնորդների հետ պայմանագրերից և այլ հասույթ

Հասույթը ժամանակաշրջանի ընթացքում Հիմնադրամի սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտն է, այսինքն տնտեսական օգուտների ավելացումն է (ակտիվների ներհոսքի կամ աճի կամ պարտավորությունների նվազման տեսքով), որը հանգեցնում է սեփական կապիտալի աճի, բացառությամբ սեփական կապիտալում հիմնադիրների կողմից ներդրումների հետևանքով սեփական կապիտալի աճի: Հասույթ չի համարվում է պետական շնորհներից և նվիրատվություններից ստացված եկամուտը:

Հիմնադրամը ֆինանսական ներդրումներից տոկոսային հասույթը ճանաչում է արդյունավետ տոկոսի մեթոդով՝ ՖՀՄՍ 9-ին համապատասխան: Ներդրումային գույքը վարձակալության տալուց հասույթ ճանաչվում է գծային հիմունքով:

Գնորդների հետ պայմանագրերից հասույթը Հիմնադրամը ճանաչում է, երբ բավարարվում են կատարողական պարտականությունները: Կատարողական պարտականությունները գնորդի հետ պայմանագրում նախատեսված խոստում են՝ փոխանցելու որոշակի ապրանքներ կամ ծառայություններ գնորդին: Կախված կատարողական պարտականության բնույթից՝ այն կարող է բավարարվել կամ ժամանակ ինչ որ մի պահի, կամ էլ ժամանակի ընթացքում:

Հիմնադրամի սովորական գործունեության հասույթ բերող երկու ուղղություններն են.

- շախմատի դասագրքերի և տետրերի պատրաստումը ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության պատվերով, ինչպես նաև Արցախի հանապետության կրթության և գիտության նախարարության պատվերով.
- շախմատային մրցաշարերի կազմակերպումը:

Հիմնադրամը ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության պատվերով, պետական բյուջեից ֆինանսավորմամբ շախմատի դասագրքերի և տետրերի պատրաստման կատարողական պարտականությունը համարվում է բավարարված և ամբողջ հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ համապատասխան դասագրքերն ու տետրերն պատրաստվել և հանձնվել են պատվիրատուի ներկայացուցչին, նույնիսկ երբ դրանք ամբողջությամբ կամ մասամբ ի պահ են

թողնվում Հիմնադրամում՝ պատվիրատուի ցուցումով համապատասխան շահառուներին հետագայում բաշխելու նպատակով:

Շախմատային մրցաշարերի կազմակերպման գծով կատարողական պարտականությունը բավարարվում է ժամանակի ընթացքում: Կատարողական պարտականության լրիվ բավարարման ուղղությամբ Հիմնադրամի առաջընթացը չափվում է մրցաշարի խաղափուլերի ընդհանուր թվի մեջ ավարտված խաղափուլերի թվի համամասնությամբ: Մրցաշարերի մասնակիցներից ստացված մասնակցության վճարները (հանած մրցանակային ֆոնդին հատկացված միջոցները) հասույթ են ճանաչվում խաղափուլերի ավարտված և ընդհանուր թվերի համամասնությամբ: Մրցանակային ֆոնդին հատկացված միջոցները (ներառյալ՝ նշանակալի լինելու դեպքում մրցանակաբաշխության արարողության կազմակերպմանը վերագրվող ծախսերը) որպես եկամուտ ու ծախս են ճանաչվում մրցանակաբաշխությունը կատարելիս:

Այնքանով, որքանով Հիմնադրամի կողմից կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը գերազանցում է գնորդի կողմից վճարված հատուցումը, Հիմնադրամը ճանաչում է «պայմանագրի ծով ակտիվ», իսկ եթե գնորդից ստացված հատուցման գումարն է գերազանցում կատարողականին համապատասխան ճանաչված հասույթը, ապա տարբերությունը ճանաչվում է որպես «պայմանագրի գծով պարտավորություն»: Գնորդից անվերապահ ստացման ենթակա հատուցումը առանձնացվում է պայմանագրի գծով ակտիվից և ներկայացվում է որպես դեբիտորական պարտք:

3.4. Շահութահարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք առաջանում են՝

- ա) գույքի սկզբնական ճանաչումից,
- բ) ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքի ներքո, որը բիզնես միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական շահույթի, ո՛չ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ակտիվների, որոնք առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքի ներքո, որը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն զեղչվում:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որն առաջանում է՝

ա) գործարքից կամ իրադարձությունից, որը, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս՝ կա՛մ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, կա՛մ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, կամ

բ) բիզնեսի միավորումից:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկը ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս, եթե հարկը վերաբերում է այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, ճանաչված են շահույթից կամ վնասից դուրս:

3.5. Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները ներառում են՝

ա) աշխատավարձը,

բ) կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները, ինչպիսին է վճարովի տարեկան արձակուրդը և ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստը,

գ) պարգևավճարները:

Աշխատակիցների հատուցումների այն գումարը, որն ակնկալվում է վճարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում աշխատակիցներից ստացված ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝ ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո, և բ) որպես ծախս, բացառությամբ, երբ որևէ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է այդ հատուցումների ներառումը որևէ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մեջ: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների գումարը, ապա Հիմնադրամն այդ գերազանցումը ճանաչում է որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այնքանով, որքանով այդ կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների նվազման կամ դրամական միջոցների վերադարձի:

Հիմնադրամն աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները՝ կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով (ինչպիսին է վճարովի ամենամյա արձակուրդը) ճանաչում է, երբ աշխատակիցները մատուցում են ծառայություն, որն ավելացնում է ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նրանց իրավունքը: Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափվում են այն լրացուցիչ գումարով, որը Հիմնադրամն ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Հիմնադրամը պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է, երբ՝ ա) այն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և բ) պարտականությունը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել: Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը պարտականության կատարումից խուսափելու որևէ իրատեսական հնարավորություն չունի:

3.6. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքը ճանաչվում է որպես ակտիվ այն և միայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Հիմնադրամ, և միավորի սկզբնական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հիմնական միջոցի միավորը որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է գնման գինը, ներառյալ՝ ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հարկերը, հանած առևտրային զեղչերը և արտոնությունները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսումները: Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքում ծախսումների ճանաչումը դադարեցվում է, երբ միավորը գտնվում է այն վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի այն հնարավոր լինի օգտագործել ղեկավարության նախանշած նպատակներով:

Սկզբնական արժեքը ներառում է մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները: Այս ակտիվների մաշվածությունը ևս հաշվարկվում է, երբ դրանք դառնում են պատրաստ՝ իրենց նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից կամ դուրսգրումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի (եթե առկա են) և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն: Հիմնական միջոցի միավորի ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ներառվում է շահույթում կամ վնասում, երբ միավորն ապաճանաչվում է:

Հիմնական միջոցի առանձին հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչի փոխարինման ծախսումները, որոնք հաշվառվում են որպես առանձին ակտիվ, ճանաչվում է հաշվեկշռային արժեքում, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարվում են ճանաչման չափանիշները: Այդ փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքն ապաճանաչվում է: Պահպանման և ընթացիկ սպասարկման, վերանորոգման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով հաշվարկի գծային մեթոդը հիմնական միջոցի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն, երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանց մաշվածությունը հաշվարկվում է առանձին:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

○ Շենքեր, շինություններ	50 տարի
○ Տրանսպորտային միջոցներ	5-10 տարի
○ Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 տարի
○ Արտադրական, տնտեսական գույք	3-5 տարի
○ Համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
○ Այլ հիմնական միջոցներ	5 տարի

3.7. Վարձակալություն

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, երբ վարձակալության պայմաններով սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են վարձակալին: Մյուս բոլոր վարձակալությունները դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն:

Գործառնական վարձակալությունից եկամուտը գծային հիմունքով ճանաչվում է համապատասխան վարձակալության ժամկետում: Գործառնական վարձակալության գծով բանակցելու և պայմանագիր կնքելու ընթացքում կրած սկզբնական ուղղակի ծախսումները գումարվում են վարձակալության տրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են գծային հիմունքով վարձակալության ժամանակաշրջանում:

3.8. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամական միջոցները, բանկերում բացված հաշվարկային հաշիվները, սկզբնապես մինչև երեք ամիս մարման ժամկետով կարճաժամկետ բանկային ավանդները:

3.9. Արտարժույթային գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

3.10. Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման ենթադրվող ծախսումները և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ենթադրվող ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է կիրառելով «Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» (ՖԻՖՈ) բանաձևը:

3.11. Ֆինանսական գործիքներ

(i) Սկզբնական ճանաչումը և չափումը

Հիմնադրամը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած, այն դեպքում, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսով տրամադրած կամ ստացած փոխառությունները, երկարաժամկետ դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ոչ թե անվանական արժեքով, ոչ թե այդ պահին տրված կամ ստացված հատուցման չափով, այլ իրական արժեքով, որը որոշվում է դրանց գծով պայմանագրային ապագա դրամական հոսքերը գեղջելով՝ կիրառելով համապատասխան ժամկետայնության և ռիսկայնության գործիքների համար գերակշռող շուկայական տոկոսադրույքները: Սկզբնական չափման համար որոշված իրական արժեքի և տրված կամ ստացված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ, երբ դա պետական շնորհի մաս է կազմում, որի դեպքում կիրառվում են «Պետական շնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում» ՀՀՄՍ 20-ով սահմանված մոտեցումները:

(ii) Ապաճանաչումը

Հիմնադրամն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

- ա) ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (լրանում է ուժի մեջ լինելու ժամկետը). կամ
- բ) այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը, և փոխանցումը ստորև շարադրվածին համապատասխան որակվում է որպես ապաճանաչման պայմանները բավարարող:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում, կամ ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Մարված կամ այլ կողմի փոխանցված ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասի) հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամական ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(iii) Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո տրամադրած և ստացած փոխառությունները, ավանդները, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը: Կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը սովորաբար չափվում են անվանական գումարով: Ցպահանջ պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որով ենթակա են մարման պահանջը ներկայացվելու դեպքում:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնադրամն այլ կազմակերպությունների բաժնային գործիքներում (բաժնետոմսերում) ներդրումներ չունի:

(iv) Արժեքկում

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների (բացի «Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» դասակարգվածներից) և պայմանագրերի գծով ակտիվների համար Հիմնադրամը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) պահուստ՝ այդ ակտիվների սկզբնական ճանաչման պահին, ինչպես նաև յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ԱՊԿ պահուստը չափվում է 12-ամսյա ժամանակաշրջանում ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությամբ: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո որևէ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, ապա այդ ֆինանսական ակտիվի գծով ԱՊԿ պահուստը չափվում է մինչև մարումը մնացած ամբողջ ժամանակաշրջանում ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությամբ: ԱՊԿ-ն պարտքային կորուստների՝ հավանականություններով կշռված գնահատականն է: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասուրդների (այսինքն՝ գործիքի պայմաններին համաձայն Հիմնադրամին հասանելիք դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի միջև տարբերությունը, որոնք Հիմնադրամն ակնկալում է ստանալ) ներկա արժեք՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի արդյունքային տոկոսադրույքով: ԱՊԿ պահուստը և դրա հետագա փոփոխությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: ԱՊԿ պահուստը ֆինանսական վիճակի

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է որպես համապատասխան ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի նվազեցում:

3.12. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարն ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքն ավելացվում է մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3.13. Պահուսպներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Հիմնադրամն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունն էական է, ապա պահուստի գումարն իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք ակնկալվում է, որ կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքն այն դրույքն է՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չի արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները վերանայվում և ճշգրտվում են՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականն արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը հակադարձվում է: Պահուստն օգտագործվում է միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4. Գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Հիմնադրամի ղեկավարությունից կատարել գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների, պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների գումարների վրա և հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների ու ծախսերի մեծության վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա՝ ներառյալ ապագա իրադարձությունների սպասումները, որոնք որջամիտ են որոշակի հանգամանքներում: Այնուամենայնիվ, այս ենթադրությունների և գնահատականների

վերաբերյալ անորոշությունը կարող է բերել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական փոփոխություններ:

4.1. Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային հնացածությունը (մաշվածությունը), հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցման: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Հիմնադրամը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Հաշվի են առնված հետևյալ հիմնական գործոնները. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

4.2. Ակտիվների արժեզրկումը

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Հիմնադրամը գնահատում է ակտիվների փոխհատուցվող գումարի՝ հաշվեկշռային արժեքից հնարավոր նվազման հայտանիշները: Փոխհատուցվող գումարն իրենից ներկայացնում է օգտագործման արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսեր»-ից առավելագույնը: Եթե փոխհատուցվող գումարը փոքր է հաշվեկշռային արժեքից, ապա վերջինս տարբերության չափով պետք է նվազեցվի՝ որպես արժեզրկումից կորուստ: Արժեզրկումից կորուստ ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակահատվածում, որում նվազումը կատարվել է:

Ներկայումս գոյություն չունեցող անցյալ պայմանների ազդեցությունը վերացնելու և անցյալում գոյություն չունեցող, բայց ներկայումս առկա պայմանների ազդեցությունն արտացոլելու նպատակով անցյալ փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ դիտելի և ապագային միտված տվյալների հիման վրա:

4.3. Հարկային օրենսդրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային օրենսդրության համապատասխանությունը մեկնաբանությունների առարկա է հանդիսանում, որոնք կատարվում են հարկային մարմինների կողմից: Հիմնադրամի անորոշ հարկային վիճակը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում վերագնահատվում է ղեկավարության կողմից: Շահութահարկի գծով պարտավորությունները որոշվում են ղեկավարության կողմից այն չափով, որ չառաջանան հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ պահանջներ հարկերի գծով:

Գնահատականները հիմնված են հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունների և ցանկացած հայտնի դատարանի կամ այդ հարցերի գծով իրավասու մարմնի որոշման վրա, որոնք ընդունվել են կամ էականորեն ընդունվել են մինչև հաշվետու ժամանակաշրջանը: Տուգանքների, հարկերի (բացի շահութահարկից) գծով պարտավորությունները ճանաչվում են հաշվետու ժամանակաշրջանում՝ պարտավորությունը լուծելու համար անհրաժեշտ ծախսումների գծով ղեկավարության լավագույն գնահատականի հիման վրա:

4.4. Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

Իր սովորական գործունեության ընթացքում Հիմնադրամն իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ: Հիմնադրամը կիրառում է մասնագիտական դատողություն կապակցված կողմերի բացահայտման ուղղությամբ: Գնահատումն իրականացնելու համար Հիմնադրամը պարբերաբար հետևում է հոգաբարձուների խորհրդի անդամների նշանակալի մասնակցությանն այլ կազմակերպությունների կապիտալում, ինչպես նաև վերլուծում է յուրաքանչյուրի հետ գործարքի ծավալները:

4.5. Ներդրումային գույքի դասակարգում և իրական արժեքի որոշում

Հիմնադրամը դատողություններ է կիրառում գույքը՝ որպես հիմնական միջոց կամ ներդրումային գույք դասակարգելիս: Հիմնադրամի ներդրումային գույքն իրենից ներկայացնում է այն շենքը կամ շենքի մի մասը, որը չի պահվում ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման, կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար և ոչ էլ սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, այլ վարձակալությունից եկամուտ վաստակելու կամ դրա արժեքի աճի կամ էլ անորոշ նպատակներով:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքը որոշվում է՝ օգտագործելով գնահատման մեթոդներ, մասնավորապես հիմնվելով անշարժ գույքի շուկայում ամենավերջին համանման բնութագրերով և տեղադիրքով անշարժ գույքի գործարքների վերաբերյալ առկա տեղեկատվության վրա:

5. Նոր կամ փոփոխված ՖՀՄՍ-ներ

5.1. Նոր կամ փոփոխված ստանդարտների և մեկնաբանությունների կիրառում

2020 թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են մտած և Հիմնադրամի կողմից կիրառված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներ չկան:

5.2. Հրապարակված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Հրապարակված, սակայն սույն ֆինանսական հաշվետվություններով ծածկվող հաշվետու ժամանակաշրջանի համար դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտները բերված են ստորև: Այս ցանկն այն հրապարակված ստանդարտների և մեկնաբանությունների ցանկն է, որոնք Հիմնադրամի կանխատեսումներով կօգտագործվեն իր կողմից հետագայում: Հիմնադրամը մտադիր է ընդունել դրանք այն ժամանակ, երբ այդ ստանդարտներն ուժի մեջ կմտնեն:

- «Պարտավորությունների ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգումը. փոփոխություններ «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՀՀՄՍ 1-ում» (հրապարակվել է 2020թ. հունվարի 20-ին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Սրանով հստակեցվել են անորոշ մարման (կատարման) ժամկետ ունեցող պարտավորությունների ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման հետ կապված հարցեր: Չի ակնկալվում, որ ազդեցություն կունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանզի հստակեցված մոտեցումը համընկնում է Հիմնադրամում կիրառվողի հետ:
- «Հիմնական միջոցներ. մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը» Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 16-ում (հրապարակվել է 2020թ. մայիսին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, իսկ վաղաժամ կիրառումը թույլատրելի է: Այս փոփոխություններով արգելվում է հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքից նվազեցնել այն մուտքերը, որոնք ստացվում են հիմնական միջոցի միավորը ղեկավարության մտադրություններին համապատասխան օգտագործվելու համար անհրաժեշտ վիճակի և վայր բերելու ընթացքում արտադրված արդյունքի վաճառքից: Այդ մուտքերը և դրանց հետ կապված ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Փոփոխություններով նաև հստակեցվում է, թե ինչ է նշանակում «սուուգել, թե արդյոք ակտիվն աշխատում է պատշաճորեն». այն է՝ «գնահատել, թե արդյոք ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական կատարողականն այնպիսին է, որ այն կարող է օգտագործվել արտադրությունում կամ ապրանքների առաքման, կամ ծառայությունների մատուցման մեջ, կամ այլոց վարձով տալու համար, կամ վարչական նպատակներով:

Փոփոխությունները կիրառվում են հետընթաց, բայց միայն հիմնական միջոցների այն միավորների նկատմամբ, որոնք նպատակային օգտագործման համար պատրաստ են դարձել ներկայացվող

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո: Սկզբնական կիրառման կուտակային ազդեցությունը պետք է ճանաչվի որպես չբաշխված շահույթի (կամ սեփական կապիտալի այլ համապատասխան հոդվածի) սկզբնական մնացորդի ճշգրտում ներկայացվող ամենավաղ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ:

- «ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարելավումներ. 2018-2020թթ. ցիկլ» (իրապարակվել է 2020թ. մայիսին) պարտադիր կիրառման ենթակա է 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Փոփոխություններ են կատարվել հետևյալ ստանդարտներում.

- «Ֆինանսական գործիքներ» ՖՀՄՄ 9,
- «Վարձակալություն» ՖՀՄՄ 16,
- «Գյուղատնտեսություն» ՀՀՄՄ 41,
- «ՖՀՄՄ-ների առաջին անգամվա որդեգրումը» ՖՀՄՄ 1

Հիմնադրամը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունները, բացառությամբ «Գյուղատնտեսություն» ՀՀՄՄ 41 ստանդարտի, էական ազդեցություն կունենան իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Հայաստանի շահմայի ակադեմիա» Հիմնադրամ

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

6. Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ	Շենքեր, շինություններ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական, տնտեսական գույք	Համակարգչային տեխնիկա	Այլ հիմնական միջոցներ	Հոդամասեր	Ընդամենը
Արժեք								
Մնացորդ առ 01.01.2019թ.	653,197	4,284	12,626	69,765	9,832	8,187	25,065	782,956
Ավելացում	-	-	-	-	-	-	-	-
Նվազում	-	(375)	-	(144)	-	(196)	-	(715)
Մնացորդ առ 31.12.2019թ.	653,197	3,909	12,626	69,621	9,832	7,991	25,065	782,241
Մնացորդ առ 01.01.2020թ.	653,197	3,909	12,626	69,621	9,832	7,991	25,065	782,241
Ավելացում	-	-	-	-	-	5,618	-	5,618
Նվազում	-	-	-	(53)	-	-	-	(53)
Մնացորդ առ 31.12.2020թ.	653,197	3,909	12,626	69,568	9,832	13,609	25,065	787,806

Մաշվածություն

Մնացորդ առ 01.01.2019թ.	117,575	1,296	6,842	66,454	8,709	6,917	-	207,793
Տարվա մաշվածություն	13,064	757	1,845	1,445	1,123	536	-	18,770
Նվազում	-	(375)	-	(110)	-	(196)	-	(681)
Մնացորդ առ 31.12.2019թ.	130,639	1,678	8,687	67,789	9,832	7,257	-	225,882
Մնացորդ առ 01.01.2020թ.	130,639	1,678	8,687	67,789	9,832	7,257	-	225,882
Տարվա մաշվածություն	13,064	758	1,844	788	-	609	-	17,063
Նվազում	-	-	-	(53)	-	-	-	(53)
Մնացորդ առ 31.12.2020թ.	143,703	2,436	10,531	68,524	9,832	7,866	-	242,892

Հաշվեկշռային արժեք

Առ 31.12.2019թ.	522,558	2,231	3,939	1,832	-	734	25,065	556,359
Առ 31.12.2020թ.	509,494	1,473	2,095	1,044	-	5,743	25,065	544,914

2020թ. և 2019թ. ընթացքում Հիմնադրամը չի հայտնաբերել իր հիմնական միջոցների արժեզրկում: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը չունի գրավարկված հիմնական միջոցներ:

2020 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 83,041 հազար դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով 2,730 անուն (31.12.2019թ.՝ 80,285 հազար դրամ համախառն հաշվեկշռային արժեքով 2,687 անուն) հիմնական միջոցներ հաշվառված են գրոյական արժեքով:

7. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքն իր մեջ ներառում է ք. Երևան, Հանրապետության 49, թիվ 9 հասցեում գտնվող 101 քմ. մակերեսով անշարժ գույքը, որը վերջին տարիներին տրվել է գործառնական վարձակալությամբ երրորդ կողմի: Անշարժ գույքի հետագա օգտագործման նպատակն անորոշ է:

Իրական արժեքով հաշվառվող Հիմնադրամի ներդրումային գույքի արժեքը գնահատվել է անկախ մասնագիտացված գնահատողի՝ «ԱԼՏԱ ՎԻՊ» ՍՊԸ - ի կողմից (2019թ.՝ «ԱԲԹԱՅՄ» ՍՊԸ-ի կողմից): Գնահատողի կողմից գույքի իրական արժեքը որոշվել է գնահատման համեմատական և եկամտաբերության մեթոդների համադրմամբ: Քանի որ գույքի իրական արժեքը գնահատվել է՝ հիմք ընդունելով ոչ դիտելի ելակետային տվյալները, հետևաբար իրական արժեքի չափումը համապատասխանում է իրական արժեքի չափման հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին: Իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած զուտ օգուտը (կորուստը) ճանաչվել է շահույթ կամ վնասում:

Տարվա ընթացքում մակարդակների միջև տեղափոխություններ տեղի չեն ունեցել:

Ներդրումային գույքի իրական արժեքը որոշելիս օգտագործվել են հետևյալ ոչ դիտելի ելակետային տվյալները.

31.12.2020թ.-ի դրությամբ՝

Գնահատման մեթոդը	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալները	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալների սահմանաչափը	31.12.2020թ. գնահատված արժեքը, հազար դրամ	Իրական արժեքի որոշման մեջ տեսակարար կշիռ
Համեմատական (շուկայական)	Շուկայական գներ 1 քմ. համար	776-917 հազար դրամ	73,240	50%
Եկամտաբերության	Շուկայական ամսական վարձավճար 1 քմ. համար	4.9 հազար դրամ	69,712	50%
	Պարապուրդի գործակից	0.88		
	Գործառնական ծախսերի գործակից՝ պարապուրդի գործակցով ճշտելուց հետո	0.808		
	Կապիտալավերաճման գործակից	0.06		

31.12.2019թ.-ի դրությամբ՝

Գնահատման մեթոդը	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալները	Ոչ դիտելի ելակետային տվյալների սահմանաչափը	31.12.2019թ. գնահատված արժեքը, հազար դրամ	Իրական արժեքի որոշման մեջ տեսակարար կշիռ
Համեմատական (շուկայական)	Շուկայական գներ 1 քմ. համար	715 հազար դրամ	72,229	50%
Եկամտաբերության	Շուկայական ամսական վարձավճար 1 քմ. համար	5.6 հազար դրամ	68,997	50%

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Պարապուրդի գործակից	0.89		
	Գործառնական ծախսերի գործակից՝ պարապուրդի գործակցով ճշտելուց հետո	0.74		
	Կապիտալավերածման գործակից	0.065		

2020թ. ընթացքում ներդրումային գույքից ստացված վարձակալական եկամուտը կազմել է 3,157 հազար դրամ (2019թ.՝ 2,733 հազար): Հաշվետու ժամանակաշրջանում ներդրումային գույքի վրա էական ուղղակի գործառնական ծախսեր չեն կատարվել:

8. Պաշարներ

31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ (31 դեկտեմբերի 2019թ.՝ նույնպես) պաշարներն առավելապես ներառում են գրեթե անկասկած պիտույքներ և վառելիք: Հաշվետու տարվա ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարները կազմել են 42,868 հազար դրամ (2019թ.՝ 65,778 հազար դրամ): Հաշվետու տարվա ընթացքում պաշարների արժեքի նվազում տեղի չի ունեցել:

Պաշարների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

9. Դրամական միջոցներ

Հազար դրամ	Առ 31.12.2020թ.	Առ 31.12.2019թ.
Բանկային հաշիվներ՝ ՀՀ դրամով	34,979	77,947
Բանկային հաշիվներ՝ ԱՄՆ դոլարով	1,715	374
Բանկային հաշիվներ՝ Եվրոյով	159	36
Բանկային հաշիվներ՝ Ռուսական ռուբլիով	2	2
Դրամարկղ՝ ՀՀ դրամով	13,366	13,215
Ընդամենը	50,221	91,574

Դրամական միջոցների հետ կապված պարտքային և արժույթային ռիսկերին Հիմնադրամի ենթարկվածությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 18-ում:

Նշված ամսաթվերի դրությամբ դրամական միջոցների օգտագործման որևէ էական սահմանափակում չկա:

10. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ին	526,513	545,341
Շնորհների ստացում	-	-
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամտի ճանաչում	(16,900)	(18,828)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ին	509,613	526,513

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառում են ՀՀ կառավարությունից անհատույց՝ որպես նվիրաբերություն ստացված շենքը և այլ շնորհատուներից ստացված այլ հիմնական միջոցներ: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվներին վերաբերող շնորհներին կից չկատարված պայմաններ կամ հանձնառություններ չկան:

11. Կապակցված կողմերից ստացված փոխառություններ

Սույն հոդվածում ներկայացված գումարները Հիմնադրամի տնօրենից ստացված անտոկոս փոխառություններն են, որոնք ստացվել են ք. Երևան, Հանրապետության 49, թիվ 9 հասցեում գտնվող անշարժ գույքի ձեռքբերման նպատակով, և որի վերադարձման գումարը կորոշվի՝ կախված վերադարձման օրվա դրությամբ այդ գույքի շուկայական արժեքից: Փոխառությունը ենթակա է մարման՝ ըստ փոխատուի առաջին իսկ պահանջի: Քանի որ գույքի իրական արժեքը հաշվետու տարվա ընթացքում աճել է

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(տե՛ս Ծանոթ. 7), ուստի փոխառության հաշվեկշռային արժեքը նույնչափ ավելացել է: Այսինքն, այս փոխառության գծով ֆինանսական պարտավորությունը վերաչափվում է իրական արժեքով: Իրական արժեքով վերաչափումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

12. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ին	12,318	-
Շնորհների ստացում	152,505	158,151
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամտի ճանաչում	(137,352)	(133,862)
Եկամուտ ճանաչված շնորհից հաշվեգրված ԱԱՀ	(27,471)	(11,971)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ին	-	12,318

Բոլոր շնորհները ստացվել են առավելապես ՀՀ կառավարությունից, ինչպես նաև հայաստանյան այլ աղբյուրներից, որոնք ուղղված են Հիմնադրամի կանոնադրական գործունեության ֆինանսավորմանը: 2019թ. վերջի դրությամբ շնորհի մնացորդն իրենից ներկայացնում է տարվա արդյունքով չծախսված գումար, որը վերադարձվել է շնորհատուին 2020 թ. հունվարին:

13. Ընթացիկ պահուստներ

Այս հոդվածում ներկայացված են աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները՝ տարեկան արձակուրդների տեսքով փոխհատուցելի բացակայությունների գծով: Պահուստավորումը կատարվում է յուրաքանչյուր տարեվերջի դրությամբ՝ տարեսկզբի մնացորդի համեմատությամբ աճի կամ նվազման գումարով՝ ճշտելով անձնակազմի գծով ծախսումները: Ակնկալվում է, որ դրամական արտահոսքերը տեղի կունենան հաջորդ տարվա ընթացքում՝ հերթական ամենամյա արձակուրդներն օգտագործելիս: Զեղչման ազդեցությունը համարվել է ոչ էական, և պահուստը չափվել է գնահատված դրամական արտահոսքերի անվանական գումարով:

14. Հասույթ

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Դասագրքերի պատրաստումից և տրամադրումից	56,825	100,469
Վարձակալությունից	4,881	5,401
Մրցաշարերին մասնակցության վճարներից	2,028	6,700
Ծառայությունների մատուցումից	3,921	7,282
Ընդամենը	67,655	119,852

15. Մրցաշարերի կազմակերպման ծախսեր

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Մրցանակային ֆոնդ	6,993	9,957
Հյուրանոցային և ներկայացուցչական ծախսեր	1,512	1,708
Աշխատանքների ձեռքբերում	5,660	3,063
Տպագրական ծախսեր	760	1,607
Նյութեր	650	1,433
Այլ	1,299	194
Ընդամենը	16,874	17,962

16. Նվիրաբերության գծով ծախսեր

2020թ.-ի նվիրաբերության գծով ծախսերը իրենից առավելապես ներկայացնում են «Մենք ենք, մեր սահմանները» Համազգային դրամահավաքի հանգանակությունները, ինչպես նաև մահվան կապակցությամբ տրամադրված նվիրատվությունը: 2019թ.-ին այս հոդվածում ներառված գումարներն առավելապես վերաբերում են ՀՀ մարզպետարանների և Երևան քաղաքի վարչական շրջանների

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ենթակայությամբ գործող շախմատի մարզադպրոցներին ու հանրակրթական դպրոցներին անհատույց տրամադրված գույքին:

17. Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

17.1. Վերահսկողության փոխհարաբերություն

Հիմնադրամը որևէ կազմակերպության կողմից չի վերահսկվում: Հիմնադրամի ղեկավարման բարձրագույն մարմինը հոգաբարձուների խորհուրդն է, որի կազմը ներկայացված է Ծանոթ. 1-ում:

17.2. Ղեկավարության հատուցումները

Հիմնադրամի առանցքային անձնակազմի գծով հատուցումները հետևյալն են.

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճար	7,122	7,714

17.3. Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Հազար դրամ	Գործարքի գումար 2020թ.	Գործարքի գումար 2019թ.	Չմարված մնացորդ 2020թ.	Չմարված մնացորդ 2019թ.
Հիմնադրամի տնօրենի հետ՝				
Փոխառություն (Ծանոթ. 11)	-	-	73,240	70,610

18. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ուղղությունները

18.1. Ընդհանուր ակնարկ

Հիմնադրամը ենթարկված է ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող հետևյալ ռիսկերին՝

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացվում է տեղեկատվություն՝ վերոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրին Հիմնադրամի ենթարկվածության մասին, այդ ռիսկերը չափելու և կառավարելու, ինչպես նաև կապիտալի կառավարման գծով Հիմնադրամի նպատակներն ու քաղաքականությունը: Հավելյալ թվային բացահայտումները ներառված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տարբեր հատվածներում:

Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և ընթացակարգերի սահմանման ու վերահսկման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է ղեկավարությունը:

Հիմնադրամը վերապատրաստումների, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով ձգտում է ստեղծել կարգապահական և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որում բոլոր աշխատակիցները կհասկանան իրենց դերն ու պարտականությունները:

18.2. Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը վերաբերում է այն ռիսկին, որ կողմը՝ իր պայմանագրով սահմանված պարտականությունների չկատարմամբ Հիմնադրամի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ:

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ եղել է.

«Հայաստանի շախմատի ակադեմիա» Հիմնադրամ

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հաշվեկշռային արժեք	
	31.12.2020թ.	31.12.2019թ.
Դեբիտորական պարտքեր	8,136	5,598
Դրամական միջոցներ (Ծանոթ. 9)	36,855	78,359
Ընդամենը	44,991	83,957

18.3. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամը դժվարություններ կունենա այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության կառավարման հետ կապված Հիմնադրամի մոտեցումն է՝ որքան հնարավոր է ունենալ բավարար իրացվելի միջոցներ իր ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու համար՝ ինչպես նորմալ, այնպես էլ լարված պայմաններում՝ առանց իր համբավը ռիսկի ենթարկելու և առանց անընդունելի վնասներ կրելու:

Հիմնադրամը կառավարում է իրացվելիության ռիսկը՝ շարունակաբար մոնիթորինգի ենթարկելով կանխատեսված և փաստացի դրամական հոսքերը, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներն իրար համապատասխանեցնելով:

18.4. Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայական գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են արտարժույթի փոխարժեքները, տոկոսադրույքները, կազդեն Հիմնադրամի շահույթի կամ վնասի և ֆինանսական գործիքների արժեքների վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ օպտիմալացնելով հատույցը:

ա) Արժույթային ռիսկ

Հիմնադրամն իրականացնում է արտարժույթով արտահայտված գործարքներ, հետևաբար առաջացնում է արտարժույթի փոխարժեքի տատանումներին ենթարկվածություններ: Արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածությունները Հիմնադրամը չի կառավարում:

Հիմնադրամի արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և դրամային պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հետևյալն են՝ արտահայտված համապատասխան արժույթներով.

Հազար դրամ	31.12.2020թ.		31.12.2019թ.	
	EUR	USD	EUR	USD
Ֆինանսական ակտիվ (պարտավորություն)				
Դրամական միջոցներ	159	1,715	36	374
Արտարժույթային զուտ ենթարկվածություն	159	1,715	36	374

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում միջին փոխարժեքները՝ հիմք ընդունելով յուրաքանչյուր օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքները, ներկայացված են ստորև.

Դրամով	Միջին փոխարժեքներ		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	2020թ.	2019թ.	31.12.2020թ.	31.12.2019թ.
1 ԱՄՆ Դոլար	489.20	480.36	522.59	479.70
1 Եվրո	558.39	537.89	641.11	537.26

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է շահույթ հարկումից հետո ցուցանիշի զգայունությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող արտարժույթի փոխարժեքների ուժեղացման դեպքում:

Արտարժույթային փոխարժեքների թուլացումը կհանգեցնի հակառակ էֆեկտի:

Հազար դրամ	31.12.2020թ.		31.12.2019թ.	
	Ազդեցությունը		Ազդեցությունը	
	Շահույթի վրա	Սեփական կապիտալի վրա	Շահույթի վրա	Սեփական կապիտալի վրա
USD ուժեղացում 10%-ով	172	172	37	37
EUR ուժեղացում 10%-ով	16	16	4	4

բ) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդում են ուղղակիորեն փոխառությունների և փոխատվությունների վրա՝ փոփոխելով դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիք) կամ դրանց ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխական տոկոսադրույքով գործիք): Ղեկավարությունը չունի ֆորմալ քաղաքականություն՝ որոշելու, թե Հիմնադրամն ինչքանով պետք է ենթարկված լինի փոփոխական և ինչքանով ֆիքսված դրույքներին: Այնուամենայնիվ, նոր փոխառությունների ձեռքբերման կամ տրամադրման դեպքում ղեկավարությունն օգտագործում է իր դատողությունը, որպեսզի որոշի, թե մինչև մարումն ընկած ակնկալվող ժամկետում Հիմնադրամի համար որը կլինի առավել նպաստավոր՝ փոփոխական, թե ֆիքսված տոկոսադրույքը:

19. Վարձակալություն

Հիմնադրամը հանդես է գալիս որպես վարձատու՝ վարձակալությամբ տրամադրելով սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ք. Երևան, Հանրապետության 49, թիվ 9 հասցեում գտնվող որպես ներդրումային գույք հաշվառված գրասենյակային տարածքը և ք. Երևան, Շևչենկո 34 հասցեում գտնվող 3,346 քմ. ընդհանուր մակերեսով որպես հիմնական միջոց հաշվառված շենքի մի մասը՝ 130 քմ. ընդհանուր մակերեսով: Հիմնադրամը 31 դեկտեմբերի 2019թ. դրությամբ չունի չեղյալ չհայտարարվող վարձակալության պայմանագրեր: Հաշվետու տարվա ընթացքում որպես եկամուտ ճանաչված վարձավճարները կազմել են 4,881 հազար դրամ (2019թ.՝ 5,401 հազար դրամ): Պայմանական վարձավճարներ չկան:

20. Իրական արժեքի գնահատում

Իրական արժեքների գնահատման նպատակն է ստանալ մոտավոր այն գումարը, որը կստացվի շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվի պարտավորությունների փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ Հիմնադրամի ներդրումային գույքը չափվել է իրական արժեքով: Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակը բացահայտված է Ծանոթ. 3.2-ում և Ծանոթ. 7-ում:

Ղեկավարության կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտավորապես հավասար են իրենց իրական արժեքներին:

21. Պայմանական դեպքեր

21.1. Ապահովագրություն

Ապահովագրությունը ՀՀ-ում համեմատաբար նոր է և դեռ զարգացման փուլում է գտնվում, և ապահովագրության շատ ձևեր դեռ հասանելի չեն: Հիմնադրամն ամբողջովին ապահովագրված չէ իր գործունեության ընդհատման կամ էական կրճատման համար, երրորդ անձանց հանդեպ հնարավոր պարտավորությունների գծով՝ կապված հնարավոր միջադեպերի արդյունքում գույքային, բնապահպանական կամ առողջական վնասների հետ: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ապահովագրական պաշտպանություն ձեռք չի բերել, առկա է ռիսկ, որ որոշ ակտիվների վնասումը կամ պարտավորությունների առաջացումը կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի

գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

21.2. Հարկային անորոշություններ

Հարկային համակարգը ՀՀ-ում աչքի է ընկնում օրենսդրական հաճախակի փոփոխություններով, պաշտոնական պարզաբանումներով, որոնք երբեմն անհստակ են, հակասական կամ տարընթերցունների տեղիք տվող: Հարկային մարմինները կարող են ստուգել Հիմնադրամի հարկային հաշվարկներն ու հայտարարագրերը և իրավունք ունեն տույժ-տուգանքներ նշանակելու:

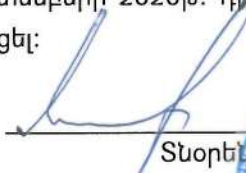
Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Հիմնադրամի ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության, հարկային հարաբերություններ կարգավորող այլ իրավական ակտերի՝ իր մեկնաբանության վրա:

21.3. Դատական գործեր

31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ Հիմնադրամը դատական գործերում ներգրավված չէ որպես պատասխանող:

21.4. Երաշխավորություններ

31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ Հիմնադրամը տրամադրած կամ ստացված երաշխավորություններ չի ունեցել:

Տուրեն

Սմբատ Լալումյան

3 հունիսի 2021թ.

Գլխավոր հաշվապահ

Արմինե Սարգսյան